

EXAMENUL NAȚIONAL DE DEFINITIVARE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNT
20 aprilie 2017
Probă scrisă
CULTURĂ CIVICĂ

Varianta 3

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 4 ore.

I. TÊTEL

(60 punct)

A.

„A formális és informális szabályok és intézmények témérdek változatai, amelyeket a demokráciákban felfedeztem, a többségi és a konszenzuson alapuló kormányzás közti kontraszt alapján, egy kétdimenziós modellre vezethetők vissza.”

(A. Lijphart, A demokrácia modelljei)

A fenti tézisből kiindulva, dolgozzon ki a demokrácia kérdéskörére vonatkozó, két- három oldal terjedelmű esszé! Az esszé kidolgozásában kövesse az alábbi támpontokat:

- magyarázzon meg a demokrácia kérdésköréhez rendelhető három fogalom jelentését;
- érveljen Lijphart azon gondolata mellett, mely szerint: *makrogazdasági menedzsmentben és az erőszak ellenőrzésében a többségi demokráciák nem kerülnek el a konszenzualista demokráciákat;*
- mutasson be a demokráciára vonatkozó más perspektívát, pontosítván ugyanakkor ezen nézet és a Lijphart által fenntartott nézet közötti viszonyt is;
- fogalmazzon meg egy ellenért azon felfogással szemben, mely szerint: *a konszenzualista változat vonzóbb azon államok számára, amelyek demokratikus reformokat szándékoznak elfogadni;*
- érvekkel támasszon alá Lijphart azon gondolatának aktualitására vonatkozó nézőpontot, mely szerint: *a hagyományos felfogással szemben, a kormányzás hatékonysága és a legjobb minőségű demokrácia között szóba sem jöhetnek az előnyös kompromisszumok.*

Megjegyzés: Pontozva van a kidolgozott szöveg koherenciája (2 pont), és a követelményben megfogalmazott terjedelemben való beilleszkedés (2 pont).

40 pont

B. Az Egyesült Nemzetek Szervezete Közgyűlése által, 1989 november 28-án elfogadott Gyermekjogokra vonatkozó Egyezmény 28. cikkelyében megemlíti a gyerek oktatáshoz való joga és az a tény, hogy ennek gyakorlása érdekében, fokozatosan figyelnek az esélyegyenlőség elvének tiszteletben tartására.

- a) Mutasson be két módot, amely által biztosítani lehet az oktatáshoz való esélyegyenlőséget!
6 pont
- b) Elemezze, körülbelül egy oldalas terjedelemben, a gyerekek jogainak tiszteletben tartása és a a gyerek szüleinek felelőssége közti viszonyt!
7 pont
- c) Magyarázza meg, körülbelül fél oldal terjedelemben, a gyermekjogok szavatolásának jelentőségét egy demokratikus társadalomban!
7 pont

II. TÊTEL

(30 pont)

A következő részlet a VIII. osztályos Állampolgári nevelés iskolai programjának része:

Competențe specifice	Conținuturi
1.4. Identificarea formelor de proprietate existente în cadrul economiei de piață 2.7. Compararea formelor de proprietate specifice economiei de piață 4.2. Corelarea dreptului la proprietate cu responsabilitățile asociate acestui drept	4. Proprietatea • Dreptul la proprietate; calitatea de proprietar; încălcarea dreptului la proprietate • Proprietatea publică, proprietatea privată și economia de piață

Mutassa be a fenti részletben pontosított kompetenciák kialakítását célzó tanmenet sajátosságát, szem előtt tartva a következőket:

- nevezzen meg egy didaktikai módszert és mutassa be a fenti programrészben megjelölt kompetenciák fejlesztésének a lehetőségeit ezen módszer által; **6 pont**
- pontosítson a megemlített módszer jellemzői közül kettőt; **2 pont**
- igazolja milyen módon segítheti elő a megemlített módszer az adott programrész kompetenciáinak fejlesztését; **4 pont**
- dolgozza ki a fenti programrészben megjelölt minden egyes kompetencia értékelését, adott kompetenciákra más- más itemtípust használva **18 pont**

Megjegyzés: Pontozva van a szakinformáció tudományos pontossága, az itemek tervezésének, valamint ezek javítókulcsának helyessége.